ESPONA i DE NUIX, Joaquim

Agrònom. Nascut a Vic el 18 de desembre de 1852. Després de fer els primers estudis a Vic es traslladà a Madrid on estudià la carrera d'enginyer agrònom. L'any 1877 va ser nomenat catedràtic interí d'Agricultura de l'Institut de Girona i cap de la Secció d'Agricultura, i el 1881 guanyà per oposició la mateixa Càtedra de l'Institut de Toledo. L'any següent tornà a Girona per ocupar, ja com a titular, l'esmentada càtedra, que regentaria fins a la jubilació. En aquest mateix Institut va exercir de director des de 1882 fins a 1922. L'any 1881 va dirigir els treballs que van establir els límits de les zones de la invasió fil·loxèrica que en aquell temps afectava la vinya de bona part de la Península. Va ser membre de l'Esbart de Vic i del Círcol Literari de Vich. Formà part de l'Associació Literària de Girona, i en presidí el certamen de l'any 1886. D'idees conservadores, va ser elegit regidor a l'Ajuntament de Girona, i fou l'alcalde entre 1895 i 1897. El 1909 tornà a ser elegit regidor, però aleshores les autoritats consideraren que no reunia els requisits legals. Va ser un dels signants del Missatge a la Reina Regent (1888) i participà com a delegat a l'Assemblea de Manresa (1892). Morí a Girona el 10 de maig de 1925. La seva obra cabdal va ser Ensayo de un curso de agricultura elemental, guardonat amb una medalla de plata a l'Exposició Universal de Barcelona del 1888, que era un manual complet d'agricultura per a l'ensenyament secundari. Els continguts es dividien en dues parts. La primera, de caràcter teòric, tractava els temes més estrictament agronòmics com ara la fisiologia de les plantes, els adobs, els sòls agrícoles, els sistemes de reg o les tipologies de plantes agrícoles i el seu conreu. La segona part tractava de les disciplines auxiliars o complementàries que podien resultar útils en la formació d'un agricultor, com ara les tècniques industrials amb productes agraris, la zootècnia o els rudiments de comptabilitat indispensables per a la gestió econòmica d'una explotació agrícola. Es tractava d'una obra ambiciosa que pretenia proveir d'un coneixement bàsic però integral, de tot el que un jove estudiant amb projecció universitària havia de conèixer sobre l'agricultura, un sector econòmic primordial en aquella època.

Bibliografia

- «Assistència mútua entre els agricultors». *La Veu del Montserrat*. Núm. I (1878), p. 113 i 121.
- Pròleg a l'obra *La Electricidad: explicada sucintamente según las teorías más modernas de la física*, de Vicente Piera Tossetti. Girona: Establecimiento Tipográfico del Hospicio Provincial, 1878.
- «Informe de Joaquin Espona de Nuix, de 15 de mayo de 1879». *Anales de Agricultura* (1879), p. 231.
- Programa de Agricultura elemental. Girona: Impremta de Llach, 1884.
- Ensayo de un curso de agricultura elemental. Girona: Tipografía del Hospicio Provincial, 1886.
- Discurso que en el acto de la solemne distribución de premios del certamen celebrado en 1886, por la Asociacion Literaria de Gerona / leyó D. Joaquin de Espona y de Nuix presidente de la misma. Girona: Imprenta y Libreria de Paciano Torres, 1887.
- Ensayo de un curso de agricultura elemental. Girona: Imprenta y Librería de Paciano Torres, 1892.

Fonts: 9, 31, 64, 103, 185, 189, 233, 241 i 243.